

Лаб: Повторения с цикли – while-цикъл

Задачи за упражнение и домашно към курса "[Основи на програмирането](#)" в СофтУни.

Тествайте решението си в judge системата: <https://judge.softuni.bg/Contests/Compete/Index/1014>.

1. Число в диапазона [1...100]

Напишете програма, която въвежда цяло положително число **n** в диапазона [1...100]. При въвеждане на число извън посочения диапазон да се отпечата съобщение за грешка и **да се въведе ново число**.

Примерен вход и изход

Вход / Изход
35 The number is: 35
105 Invalid number!
0 Invalid number!
-200 Invalid number!
77 The number is: 77

Насоки

1. Създайте **нов проект** в PyCharm по познатия начин и му дайте описателно име, например "while_loop_lab_solutions"
  2. В проекта създайте нов Python файл с име "numbers_in_range"
  3. Прочетете входните данни от конзолата
- ```
number = int(input())
```
4. Направете **while** цикъл, който да се повтаря, **докато** съответното число **е по-малко от 1 или по-голямо от 100**:

```
while number < 1 or number > 100:
```

5. Ако програмата **влезе в тялото на цикъла**, това ще означава, че потребителят е въвел число, което не е в искания диапазон, затова първо отпечатайте съобщение "Invalid number!", след което **прочетете ново число** и **присвоете стойността му на променливата number**:

```
while number < 1 or number > 100:  
    print('Invalid number!')  
    number = int(input())
```

6. **След тялото на цикъла** отпечатайте променливата **number** в желанния формат. Тя ще има стойност **между 1 и 100**, понеже програмата ще е **излязла от цикъла**:

```

number = int(input())

while number < 1 or number > 100:
    print('Invalid number!')
    number = int(input())

print(f'The number is: {number}.')

```

7. Стартирайте програмата с **Ctrl+Shift+F10** и я тествайте с различни входни стойности.

2. Парола

Напишете програма, която първоначално прочита име и парола на потребителски профил. След това чете парола за вход, при въвеждане на грешна парола, потребителя да се подкани да въведе нова парола.

Примерен вход и изход

ВХОД	ИЗХОД
Nakov 1234 pass 1324 1234	Welcome Nakov!

ВХОД	ИЗХОД
Gosho secret secret	Welcome Gosho!

Насоки

1. Инициализирайте две променливи **username** и **password**, които ще съдържат потребителското име и паролата:

```

username = input()
password = input()

```

2. Инициализирайте променлива **data**, която ще държи въведената от потребителя парола за вход:

```

data = input()

```

3. В **while** цикъл, до въвеждане на валидна парола, четете нова:

```

while data != password:
    data = input()

```

4. Когато се въведе **валидна парола** принтирайте съобщението за успешен вход:

```

username = input()
password = input()

data = input()
while data != password:
    data = input()
print(f"Welcome: {username}!")

```

3. Редица числа $2k+1$

Напишете програма, която чете число n , въведено от потребителя, и отпечатва **всички числа** $\leq n$ от **редицата**: 1, 3, 7, 15, 31, ... Всяко следващо число се изчислява като умножим **предишното** с 2 и добавим 1.

Примерен вход и изход

вход	изход	вход	изход	вход	изход	вход	изход
3	1 3	8	1 3 7	17	1 3 7 15	31	1 3 7 15 31

Насоки

1. Прочетете от конзолата цяло число;
2. Създайте променлива с **първоначална стойност** 1, която ще използвате за брояч:
3. Създайте **while** цикъл, който се повтаря, докато **броячът е по-малък** от числото, прочетено от конзолата:

```
number = int(input())  
counter = 1  
  
while counter <= number:
```

4. При всяко повторение на цикъла **принтирайте стойността на брояча** и му **прибавяйте дадената стойност**:

```
number = int(input())  
counter = 1  
  
while counter <= number:  
    print(counter)  
    counter = 2 * counter + 1
```

4. Баланс по сметка

Напишете програма, която пресмята колко общо пари има в сметката, след като направите определен брой вноски. На първия ред ще получите **колко вноски трябва да се направят**. На всеки следващ ред ще получавате сумата, която трябва да внесете в сметката, **докато не се достигне броят вноски**. При всяка получена сума на конзолата трябва да се извежда съобщението **"Increase: "** + сумата и тя да се **прибавя в сметката**. Ако получите число **по-малко от 0** на конзолата трябва да се изведе **"Invalid operation!"** и **програмата да приключи**. Когато програмата приключи, трябва да се принтира **"Total: "** + общата сума в сметката, закръглена до втория знак след десетичната запетая.

Примерен вход и изход

вход	изход	вход	изход
3	Increase: 5.51	5	Increase: 120
5.51	Increase: 69.42	120	Increase: 45.55
69.42	Increase: 100	45.55	Invalid operation!
100	Total: 174.93	-150	Total: 165.55

5. Най-голямо число

Напишете програма, която чете **n** на брой цели числа ($n > 0$), въведени от потребителя, и намира най-голямото измежду тях. Първо се въвежда броят числа **n**, а след това самите **n** числа по едно на ред.

Примерен вход и изход

вход	изход	вход	изход	вход	изход	вход	изход	вход	изход
2	100	3	20	4	99	1	999	2	-1
100		-10		45		999		-1	
99		20		-20				-2	
		-30		7					
				99					

6. Най-малко число

Напишете програма, която чете **n** на брой цели числа ($n > 0$), въведени от потребителя, и намира **най-малкото** измежду тях. Първо се въвежда броят числа **n**, а след това самите **n** числа по едно на ред.

Примерен вход и изход

вход	изход	вход	изход	вход	изход	вход	изход	вход	изход
2	99	3	-30	4	-20	1	999	2	-2
100		-10		45		999		-1	
99		20		-20				-2	
		-30		7					
				99					

7. Завършване

Напишете програма, която изчислява **средната оценка** на ученик от цялото му обучение. На първия ред ще получите **името на ученика**, а на всеки следващ ред - неговите годишни оценки. Ученикът преминава в следващия клас, **ако годишната му оценка е по-голяма или равна на 4.00**. Ако оценката му е под 4.00, той ще повтори класа. При успешно завършване на **12-ти** клас да се отпечата:

"{име на ученика} graduated. Average grade: {средната оценка от цялото обучение}"

Стойността трябва да бъде форматирана до втория знак след десетичната запетая.

Примерен вход и изход

Вход	изход	вход	изход
Pesho	Pesho graduated. Average grade: 5.37	Ani	Ani graduated. Average grade: 5.45
4		5	
5.5		5.32	
6		6	
5.43		5.43	
4.5		5	
6		6	
5.55		5.5	
5		4.55	
6		5	
6		6	

5.43 5		5.56 6	

8. Завършване - част 2

Напишете програма, която изчислява **средната оценка** на ученик от цялото му обучение. На първия ред ще получите **името на ученика**, а на всеки следващ ред - неговите годишни оценки. Ученикът преминава в следващия клас, ако годишната му оценка е по-голяма или равна на **4.00**. Ако ученикът бъде скъсан повече от един път, то той бива изключен и програмата приключва, като се отпечата **името на ученика и в кой клас е изключен**.

При успешно завършване на **12-ти** клас да се отпечата :

"{име на ученика} graduated. Average grade: {средната оценка от цялото обучение}"

В случай, че ученикът е изключен от училище, да се отпечата:

"{име на ученика} has been excluded at {класа, в който е бил изключен} grade"

Стойността трябва да бъде форматирана до втория знак след десетичната запетая.

Примерен вход и изход

вход	изход	вход	изход
Gosho 5 5.5 6 5.43 5.5 6 5.55 5 6 6 5.43 5	Gosho graduated. Average grade: 5.53	Mimi 5 6 5 6 5 6 6 2 3	Mimi has been excluded at 8 grade

Примерна изпитна задача

9. *Преместване

На осемнадесетия си рожден ден Хосе взел решение, че ще се изнесе да живее на квартира. Опаковал багажа си в **кашони** и намерил подходяща обява за апартамент под наем. Той започва да пренася своя багаж **на части**, защото не може наведнъж. Има ограничено **свободно пространство** в новото си жилище, където може да разположи вещите, така че мястото да бъде подходящо за живеене.

Напишете **програма**, която изчислява **свободния обем** от жилището на **Хосе**, който остава, след като **пренесе багажа си**.

Всеки кашон е с точни размери: **1m x 1m x 1m**.

Вход

Потребителят въвежда следните данни на отделни редове:

1. Широчина на свободното пространство - цяло число;
2. Дължина на свободното пространство - цяло число;
3. Височина на свободното пространство - цяло число;
4. На следващите редове (до получаване на команда "Done") - брой кашони, които се пренасят в квартирата - цели числа

Програмата трябва да приключи прочитането на данни при команда "Done" или ако свободното място свърши.

Изход

Да се отпечата на конзолата **един** от следните редове:

- Ако стигнете до командата "Done" и има още свободно място:
"{брой свободни куб. метри} Cubic meters left."
- Ако свободното място свърши преди да е дошла команда "Done":
"No more free space! You need {брой недостигащи куб. метри} Cubic meters more."

Примерен вход и изход

Вход	Изход	Обяснение
10 10 2 20 20 20 20 122	No more free space! You need 2 Cubic meters more.	$10 * 10 * 2 = 200$ кубични метра. $20 + 20 + 20 + 20 + 122 = 202$ кубични метра. $200 - 202 = 2$ недостигащи кубични метра
10 1 2 4 6 Done	10 Cubic meters left.	$10 * 1 * 2 = 20$ кубични метра. $4 + 6 = 10$ кубични метра. $20 - 10 = 10$ кубични метра.